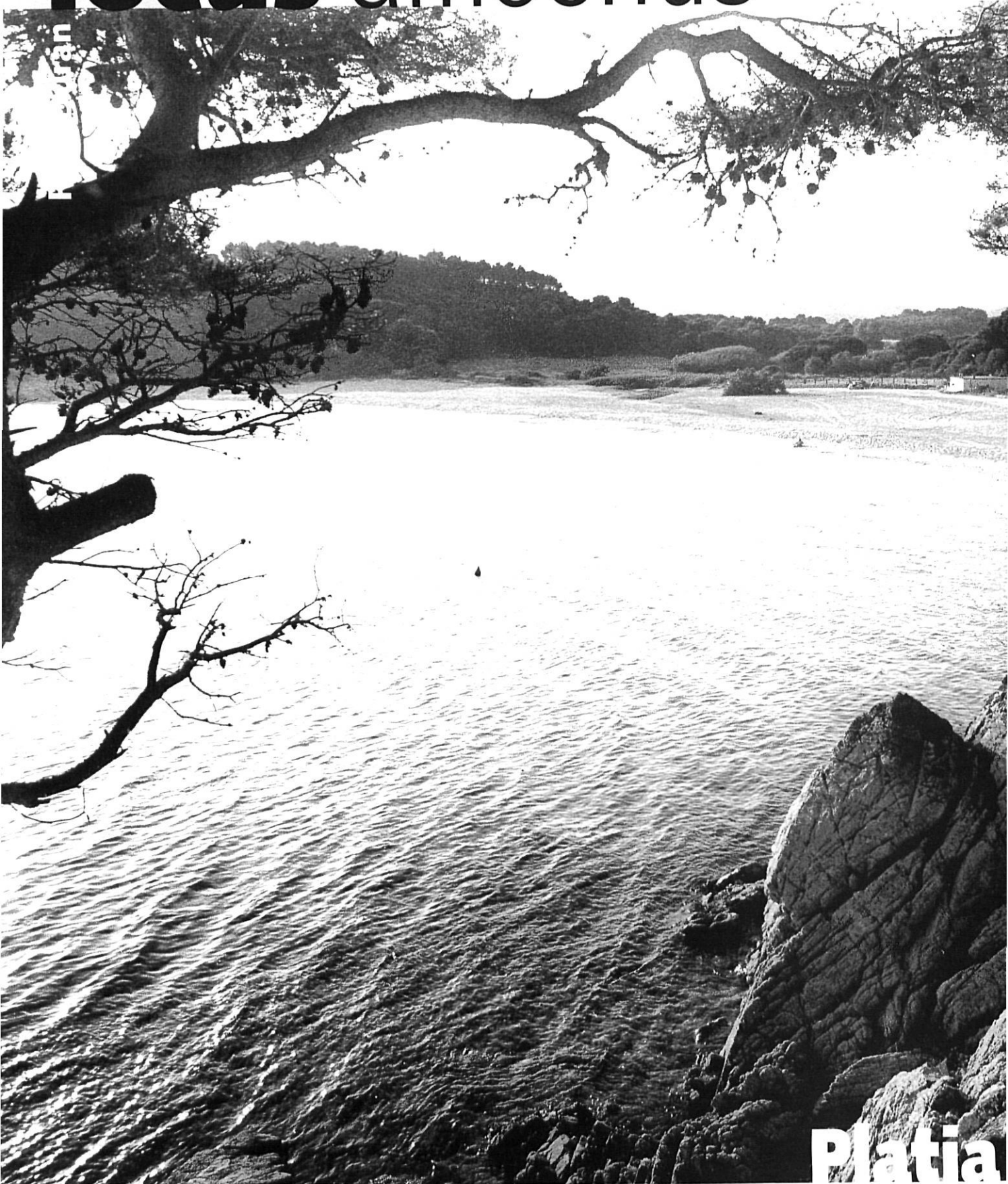
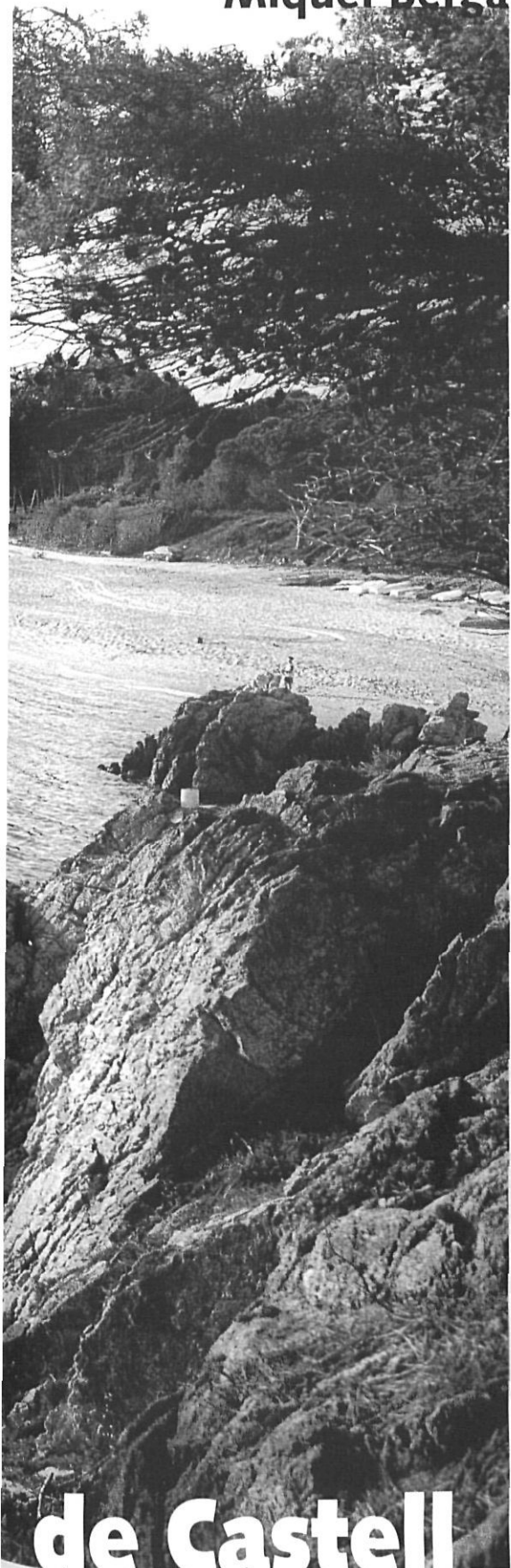

locus amoenus

Platia

Miquel Berga

de Castell

És ben sabut que Josep Pla era un enorme sentimental, preocupadíssim per resistir la temptació del sentimentalisme. En alguna ocasió no se'n va sortir. Si se l'hagués de jutjar com a escriptor únicament per les descripcions de la platja de Castell qualsevol creuria que som davant d'un sentimental incontrolat, d'una animeta afectada, d'un escriptor procliu al lirisme més edulcorat. Com que la seva vasta obra desmenteix aquesta percepció més val començar a pensar que la platja de Castell és un lloc excepcional. A mi, almenys, m'ho sembla.

A Castell s'hi pot arribar en cotxe i «fer-hi platja» qualsevol dia d'estiu en unes condicions raonablement agradables i segurament millors que en la majoria de platges del país. L'impacte d'aquest paratge, però, és més potent i persistent si s'hi arriba per altres mitjans de transport. Els en proposo tres: navegant, en bicicleta, i a peu. Per mar, l'itinerari més satisfactori comença sortint de Calella. Superats cap de Planes i les illes Formigues, la costa dominada pel cap Roig presenta una sèrie de caletes encantadores: Roca Bona, amb la seva sorra lluminosa, la minúscula cala Estreta, cala Sanià, la de les aigües turqueses, Canyers, la Foradada... Són els refugis naturals d'un tram de costa abrupte i muntanyós. Per això l'envergadura serena de la platja de Castell, invisible fins al darrer moment, apareix com una sorpresa d'efectes immediatament sedatius. Castell apareix ample i amable com una badia. Davant d'aquella inesperada invitació a la calma el navegant sent que ha arribat a bon port i que no hi ha pressa. Algun pressentiment homèric li diu que allà serà ben acollit, i es disposa a contemplar un espai de prodigiosa harmonia entre la terra i el mar seguint el mateix ritme mansoi que hi agafen les onades per arribar a la platja.

En bicicleta, la descoberta de Castell és memorable. Sobretot si s'hi sap accedir pels múltiples corriols que baixen de cap Roig. El camí que arranca a l'alçada de l'entrada del càmping Benelux és especialment màgic. A una banda pins, roures i alzines sureres; a l'altra, camps de conreu. En l'últim tram, el caminet segueix el curs d'un rierol sec, l'Aubi, amb un pont espectacular i un molí en ruïnes que són vestigis d'un cabal vigorós, d'alguna antiga bravura. Quan la platja de Castell s'obre als ulls del ciclista, aquest té tota la impressió de sortir d'un amagatall. *El seu recorregut ha estat un laberint amb premi final. El paratge que se li presenta davant del nas refuta la teoria dels paradisos perduts, i el ciclista deixa caure la bicicleta a la sorra i camina cap al mar.* Si hi ha arribat suat, a primera hora d'un matí d'estiu, la invitació a abandonar la roba i sotmetre's a un bany baptismal pot resultar irresistible.

Amb tot, és l'itinerari a peu el que possiblement signifiqui l'experiència més plena i amena d'acostar-se a Castell. Cal, això sí, prendre la cautela d'anar-hi el setembre, passat el pont de l'onze, i aprofitar qualsevol tarda airejada per un mestralet lleuger. El caminant sortirà de la Fosca i s'enfilirà pel camí de ronda. Travessarà un deliciós, impecable, bosc de pins i haurà de passar per S'Alguer, la meravella més delicada de la costa. En aquesta recolzada robinsoniana tacada de colors primaris batega el record de les illes de l'altra banda, de Menorca, potser de Formentera. *Temperat per aquestes sensacions, la visió de la platja de Castell li semblarà una recompensa natural.* La tarda haurà avançat prou i el caminant entendreà que cal travessar la platja i enfilarse al promontori oposat, antic poblat ibèric dels indigets, per posar-se de cara a ponent. Situat allà, el sobtarà la qualitat gairebé virginal de l'entorn. La mirada se li passejarà pel mar, la sorra, els canyers, els camps... D'entre les copes atapeïdes dels pins observarà que només treu el cap l'elegància toscana del Mas Juny, una vil·la plena de ressonàncies del país que no va poder ser. No en marxarà fins que no li arribi el senyal: la lenta baixada del sol colgant-se darrere les Gavarres. Quan s'acabi l'encanteri el caminant tindrà temps de ponderar que el que ha viscut és avui encara possible gràcies a una batalla cívica, a la voluntat popular vencedora contra pronòstic al mateix cor de la costa més castigada per l'especulació. Aquest detall carregarà d'èpica i d'ètica l'experiència estètica que acaba d'experimentar.

Marxar d'aquest món sense haver contemplat la platja de Castell amb llum de setembre, mentre el sol s'amaga Gavarra enllà, podria considerar-se un descuit difícilment justificable.